Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2236

Vragen van de leden **De Boer** (VVD) en **Hoogland** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over *het bericht «Geen boete abonnementhouder zwartrijden»* (ingezonden 3 april 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Mansveld** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 7 mei 2015).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht «Geen boete abonnementhouder zwartrijden»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Wat is uw mening over het door Reizigers openbaar vervoer (Rover) en de Consumentenbond uitgevoerde onderzoek naar boetes voor reizigers met een afgekocht reisrecht?

Antwoord 2
In het onderzoek is als invalshoek gekozen dat bij bepaalde afgekochte reisrechten een incheckplicht onnodig is. Deze invalshoek lijkt vanuit reizigersperspectief misschien wenselijk, maar er zijn ook kanttekeningen bij te plaatsen. Wanneer er bij het ene reisrecht wel moet worden ingecheckt en bij het andere niet, dan wordt de kans op verwarring en fouten vergroot. Bij de OV-chipkaart is ervoor gekozen om alle reizigers op dezelfde manier te laten in- en uitchecken. Een eenduidig handelingsperspectief is duidelijk voor alle reizigers. Met de wettelijke incheckplicht is deze uniformiteit geborgd.
Daarnaast biedt de incheckplicht ook voordelen voor de reiziger. De transactiegegevens zijn bruikbaar bij een beroep op de Geld terug bij Vertraging regeling; gegevens kunnen gebruikt worden bij de belastingaangifte of declaratie van reiskosten. Bovendien kan de vervoerder ten behoeve van de reiziger extra voertuigen inzetten indien uit de transactiegegevens blijkt dat de voertuigen op bepaalde trajecten vol zijn.
Wat betreft het beboeten is het vergeten in- of uitchecken van een andere orde dan structureel niet in- en uitchecken. Reizigers die per ongeluk niet

[1] De Telegraaf, 31 maart 2015

ah-tk-20142015-2236
ISSN 0921 - 7398
'S-Gravenhage 2015

ingecheckt zijn, en waarvan vast te stellen is dat ze op andere reizen wel altijd in- en uitchecken, zouden de kans moeten krijgen de fout te herstellen. Ik heb de vervoerders gevraagd hiervoor gezamenlijk met een coulancebeleid te komen.

Vraag 3
Is bij u bekend hoeveel van deze reizigers een boete bij de rechter aanvechten? Heeft u ook inzicht in de administratieve en financiële lasten die dit met zich mee brengt voor de rechtspraak? Zo ja, kunt u die gegevens met de Kamer delen?

Antwoord 3
Nee, dat is mij niet bekend.

Vraag 5
Is het waar dat het voor de controleur mogelijk is om te zien of een reiziger een afgekocht reisrecht heeft op het traject waarop de reiziger reist? Zo nee, zijn er mogelijkheden om dat inzicht aan de controleur wel te kunnen bieden en bent u bereid die mogelijkheden nader te onderzoeken?

Antwoord 5
Nee, daar heb ik geen zicht op.

Vraag 6
Deelt u de mening dat reizigers met een abonnement die vergeten zijn in te checken niet zwart reizen, aangezien zij wel degelijk voor hun reis betaald hebben? Deelt u de mening dat deze reizigers daarom ook niet beboet zouden dienen te worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Ja, de controleur kan dit zien. Hij kan ook het reisgedrag van de reiziger zien en op basis daarvan vaststellen of de reiziger bij andere reizen wel in- en uitcheckt.

Vraag 7
Deelt u de mening dat het beboeten van deze groep reizigers indruist tegen het principe van de reiziger op één, twee en drie?

Antwoord 7
Zie antwoord 2.

Vraag 8
Is het aantal klachten over boetes voor deze groep reizigers recent afgenomen, als gevolg van het coulancebeleid dat NS zegt te betrachten?[2] Zo nee, welke aanvullende maatregelen neemt NS?

Antwoord 8
Nee. Het uitgangspunt is helder, iedereen moet in- en uitchecken. Reizigers die structureel niet in- en uitchecken reizen zonder een geldig vervoerbewijs en het is aan de vervoerders hoe zij hiermee omgaan.
Reiziger op één, twee en drie betekent bij mij dat wanneer een reiziger per ongeluk vergeet in te checken en waarvan vast te stellen is dat hij op andere reizen wel altijd in- en uitcheckt, dat men de kans krijgt deze fout te herstellen.
Bovendien zijn er servicemogelijkheden gekoppeld aan de in- en uitcheckgegevens. Zie antwoord 2. Deze mogelijkheden zijn juist in het belang van de reiziger.

Vraag 9
Bij welke abonnementen en welke vervoerders is het beboeten van het afgekochte reisrecht aan de orde? Kunt u kwantificeren hoe vaak deze boete wordt opgelegd, door wie, en bij welke abonnementhouders?

---

[2] RTL Nieuws, 31 maart 2015

Antwoord 9
Abonnementhouders met een vrij reizenabonnement van NS krijgen geen boete als zij vergeten zijn om in te checken op een volledig afgekochte dag. Als het per ongeluk toch eens voorkomt, dan wordt de boete door NS gecorrigeerd.

Vraag 10
Bij welke abonnementen en welke vervoerders is het beboeten van het afgekochte reisrecht aan de orde? Kunt u kwantificeren hoe vaak deze boete wordt opgelegd, door wie, en bij welke abonnementhouders?

Antwoord 10
ROVER en Consumentenbond hebben een inventarisatie gemaakt van abonnementen met afgekochte reisrechten waarvan zij vinden dat een boete voor vergeten incheck onrechtmatig is. Het betreft de volgende abonnementen:

- OV-Jaarabonnement
- NS-abonnement Altijd Vrij
- Weekend Vrij en Dal Vrij gedurende de weekenddagen
- Studenten OV-chipkaart, gedurende de hele vrij reizen periode van week of weekend (afhankelijk van het gekozen abonnement)
- Netabonnement

De gevraagde specificatie zijn niet beschikbaar. Wel is met de vervoerders afgesproken dat abonnementhouders met een OV-jaarkaart, die incidenteel en per ongeluk vergeten in te checken, niet beboet worden. Die afspraak is niet gemaakt over de andere producten en het is aan vervoerders hoe ze daar mee omgaan. Zoals gezegd zijn de vervoerders gevraagd om met een uniform coulancebeleid te komen voor reizigers die per ongeluk vergeten in te checken. Uw Kamer wordt geïnformeerd zodra duidelijk is hoe de vervoerders hiermee omgaan.
Vraag 4 ontbrak in de vragenlijst, de nummering van de vragenlijst is aangehouden. Bijgevoegd zijn afschriften van de brieven aan Rover en de Consumentenbond.[1]

[1] Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer